

ESTONYA BİLGİ NOTU

NİSAN
2025

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE TAHMİNLER

GÖSTERGE	DEĞER	2022	2023	2024*
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	38,4	41,3	43,0
Büyüme	%	0,1	-3,0	- 0,9
Nüfus	Milyon Kişi	1,3	1,4	1,4
Kişi Başı Gelir	USD	28.469	30.137	31.530
Enflasyon	%	17,5	4,3	2,5
İşsizlik Oranı	%	5,6	6,4	7,5
Cari Denge / GSYH	%	-3,9	-1,7	-3,4
Bütçe Dengesi / GSYH	%	-1,0	-3,5	-3,0
İhracat	Milyar USD	23,6	20,1	18,8
İthalat	Milyar USD	27,5	23,4	22,4
Türkiye'nin Estonya'ya İhracatı	Milyon USD	195,3	173,9	323,3
Estonya'nın Türkiye'den İthalat	Milyon USD	215,2	254,7	197,6
Kur	Euro	19,9	32,6	43,3**

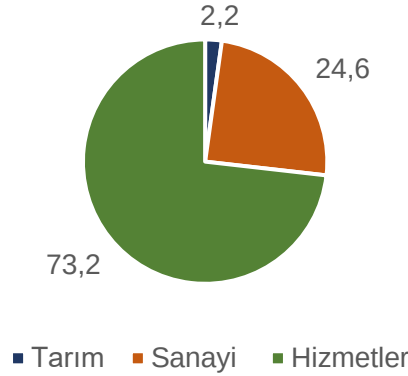
Kaynak: IMF KEG Ekim 2024, Trademap, TCMB, *: Öncü Veri, **: 17.04.2025 tarihli kur

1. GENEL GÖRÜNÜM

Baltık ülkelerinin en kuzeyinde bulunan Estonya 1940 yılında Sovyetler Birliği'ne katılmış, birliğin dağılmasıyla bağımsızlığını kazanmıştır. Ülkenin batı ile ilişkileri 1994 yılından itibaren gelişmeye başlamış, Estonya 2004 yılında ise Avrupa Birliği üyesi olmuştur. Ülkenin eğitimli nüfusu ile dünyada şeffaflık ve en az yolsuzluk endeksinde ilk sıralarda yer alması Estonya ekonomisi adına olumludur. Öte yandan, nüfus artış hızının düşüklüğü ve küçük bir ekonomi olması, ekonomiyi dış şoklara karşı savunmasız bırakmaktadır.

Sektörlerin GSYH Payları (%)

Kaynak: Estonya İstatistik Ofisi, 2023

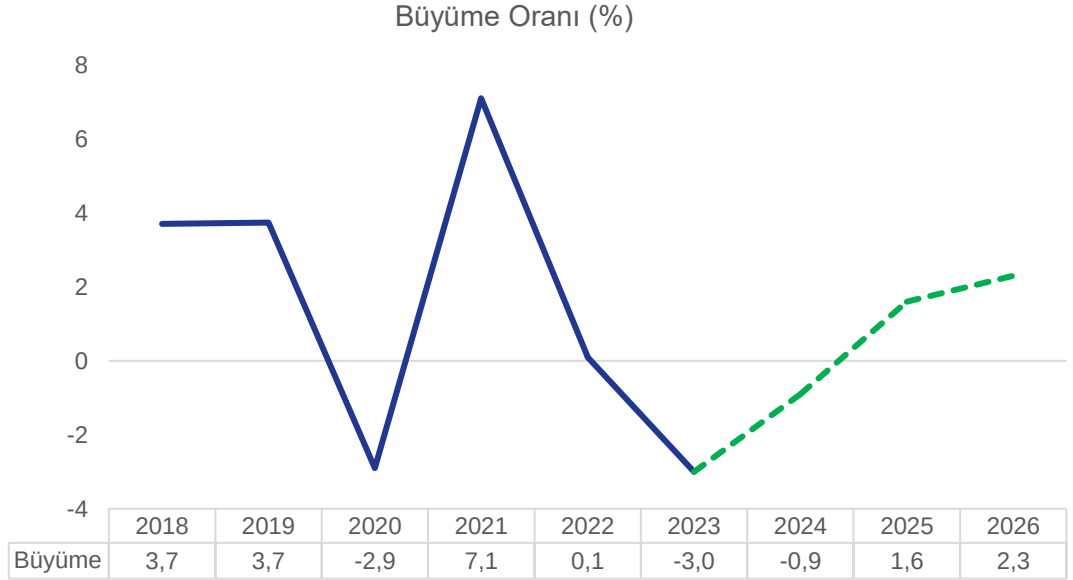
Estonya ekonomisi son yıllarda önemli dalgalanmalar yaşamıştır. 2022 yılında %0,1 gibi sınırlı bir büyüme kaydeden ülke, 2023'te %3'lük daralma yaşayan ülke ekonomisinin 2024 yılında da %0,9'luk bir daralma yaşaması beklenmektedir. Enflasyon 2022'de %17,5 gibi yüksek bir seviyede, 2023'te %4,3'e, 2024'te ise %2,5'e inme beklentisi ile istikrara kavuşma yolunda ilerlemektedir. İşsizlik oranı ise yükselme eğilimindedir; 2022'de %5,6 iken, 2024'te %7,5'e ulaşacağı öngörülmektedir. Cari denge ve bütçe dengesi GSYH'ye oranla açık vermeye devam etmekte, dış ticaret tarafında ise ihracat ve ithalat 2022'ye göre azalma göstermektedir. Bu göstergeler, Estonya'nın ekonomik toparlanma sürecinde olduğunu ancak işsizlik ve dış ticaret dengesizlikleri gibi bazı yapısal sorunlarla karşı karşıya kaldığını göstermektedir.

Kosova ekonomisinin sektörel dağılımına bakıldığında, hizmetler sektörünün %73,2 ile GSYH içindeki payının açık ara en yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum, Kosova'nın ekonomik yapısının büyük ölçüde hizmetlere dayalı olduğunu göstermektedir. Sanayi sektörü %24,6 ile ikinci sırada yer alırken, tarım sektörünün payı sadece %2,2 gibi oldukça düşük bir seviyededir. Bu dağılım, ülkenin modernleşen ekonomik yapısını ve kırsal üretimin sınırlı katkısını yansıtırken, ekonomik çeşitliliği artırma ve sanayi ile tarımda verimliliği yükseltme ihtiyacına da işaret etmektedir.

2. EKONOMİK BÜYÜME

Estonya ekonomisi, 2018 ve 2019 yıllarında %3,7 oranında istikrarlı bir büyüme sergilemiştir. Ancak 2020 yılında COVID-19 pandemisinin küresel etkileriyle birlikte ekonomide ciddi bir daralma yaşanmış ve büyüme oranı %-2,9'a gerilemiştir. Bu düşüş, özellikle dış talepteki zayıflama ve iç piyasadaki kısıtlamalarla ilişkilidir. 2021 yılında ise Estonya, %7,1'lik dikkat çekici bir toparlanma göstermiştir. Bu artışta, ertelenmiş tüketim harcamaları, devlet destekli teşvikler ve ihracattaki canlanma etkili olmuştur. Ancak bu ivme uzun vadeye yayılmamış; 2022'de büyüme neredeyse durmuş (%0,1), 2023'te ise yeniden %-3,0 oranında daralma görülmüştür. Bu son düşüş, enerji fiyatlarındaki dalgalanmalar, bölgesel jeopolitik riskler ve Euro Bölgesi'ndeki ekonomik yavaşlama gibi faktörlerden kaynaklanmaktadır.

Kaynak: IMF KEG Ekim 24

2024 ve sonrasına ilişkin IMF projeksiyonları, Estonya ekonomisinin kademeli bir toparlanma sürecine gireceğini göstermektedir. 2024 yılında büyüme oranı %-0,9 ile hâlâ negatif görünse de, 2025'te %1,6 ve 2026'da %2,3'e ulaşan pozitif büyüme beklentileri vardır. Bu tahminler, ekonomide istikrarın yeniden sağlanacağına dair iyimser bir tablo sunmaktadır. Enflasyonun kontrol altına alınması, faiz oranlarında istikrar ve Avrupa Birliği fonlarından alınan desteklerin de bu toparlanmaya katkı sağlaması beklenmektedir. Ancak büyüme hızının pandemi öncesi seviyelere ulaşması zaman alabilir. Estonya'nın dijitalleşme kapasitesi yüksek olmakla birlikte, sürdürülebilir büyüme için sanayi üretimini artırmaya, yenilikçi yatırımları teşvik etmeye ve dış ticarete çeşitliliği artırmaya yönelik politikalar izlemesi önem taşımaktadır.

3. DIŞ TİCARET

2015–2024 döneminde hem ihracat hem ithalat genel olarak artış eğilimi göstermiştir. 2015 yılında 13,9 milyar USD olan ihracat, 2022’de 23,6 milyar USD ile zirveye ulaşmış, ardından 2023 ve 2024’te sırasıyla 20,1 ve 18,8 milyar USD’ye gerilemiştir. Benzer şekilde ithalat da 2015’te 15,7 milyar USD iken, 2022’de 27,5 milyar USD ile en yüksek seviyesine çıkmış, ardından 2023’te 23,4 ve 2024’te 22,4 milyar USD’ye düşmüştür. Bu veriler, son yıllarda Estonya’nın dış ticaret hacminde daralma yaşandığını ve ithalatın ihracattan sürekli yüksek olduğunu göstermektedir. Ticaret açığı yapısal bir özellik taşıırken, 2022 sonrası düşüşler küresel ekonomik yavaşlama, enerji maliyetleri ve dış talepteki azalma gibi etkenlerle ilişkilendirilebilir.

Estonya Dış Ticareti
(Milyar USD)

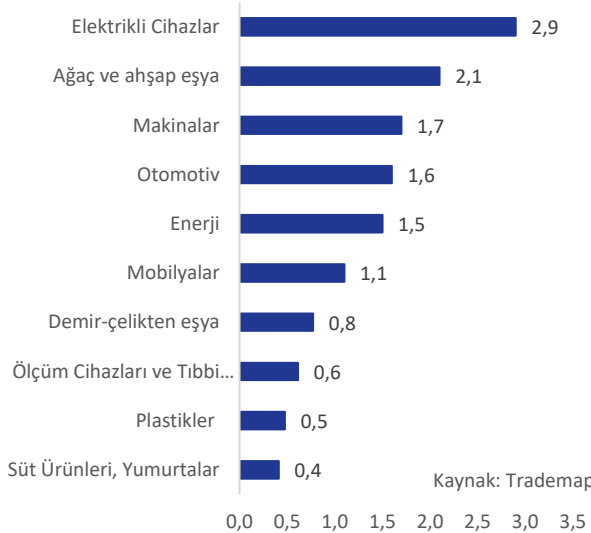

Kaynak: Trademap

— İhracat — İthalat

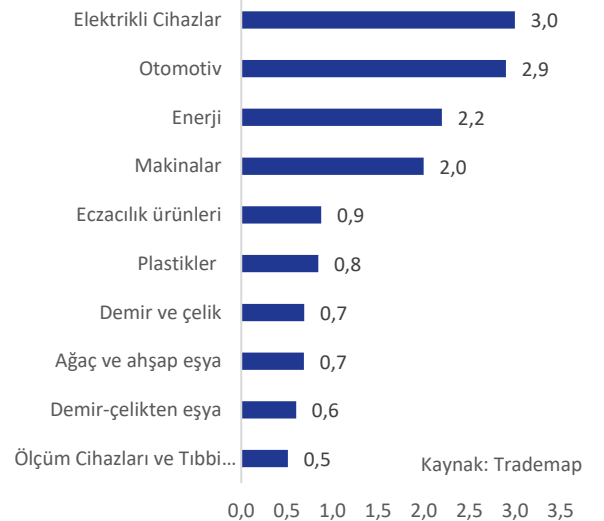
Estonya’nın 2024 dış ticaret verilerine göre hem ihracat hem ithalatta en büyük pay elektrikli cihazlara aittir. Ağaç ve ahşap eşyalar, makineler, otomotiv ve enerji sektörleri her iki listede de öne çıkmaktadır. Bu durum, Estonya’nın hem üretim hem de tüketim açısından bu sektörlerle bağımlı olduğunu göstermektedir. İthalatta enerji ve eczacılık ürünleri dikkat çekerken, süt ürünleri gibi kalemler ihracatta daha sınırlı bir yer tutmaktadır. Ülke, sanayi ve teknoloji odaklı ticaret yapısına sahip olsa da bazı stratejik ürünlerde dışa bağımlıdır. Katma değerli üretimin artırılması dış ticaret dengesini güçlendirebilir.

Estonya İhracatı –İlk On Kalem
(2024, Milyar USD)

Kaynak: Trademap

Estonya İthalatı–İlk On Kalem
(2024, Milyar USD)

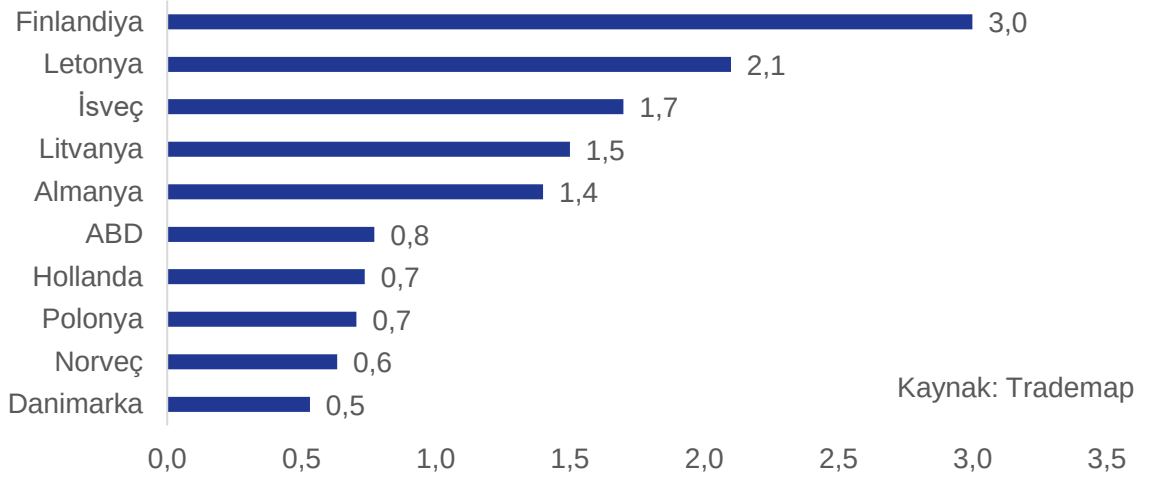
Kaynak: Trademap

ESTONYA BİLGİ NOTU

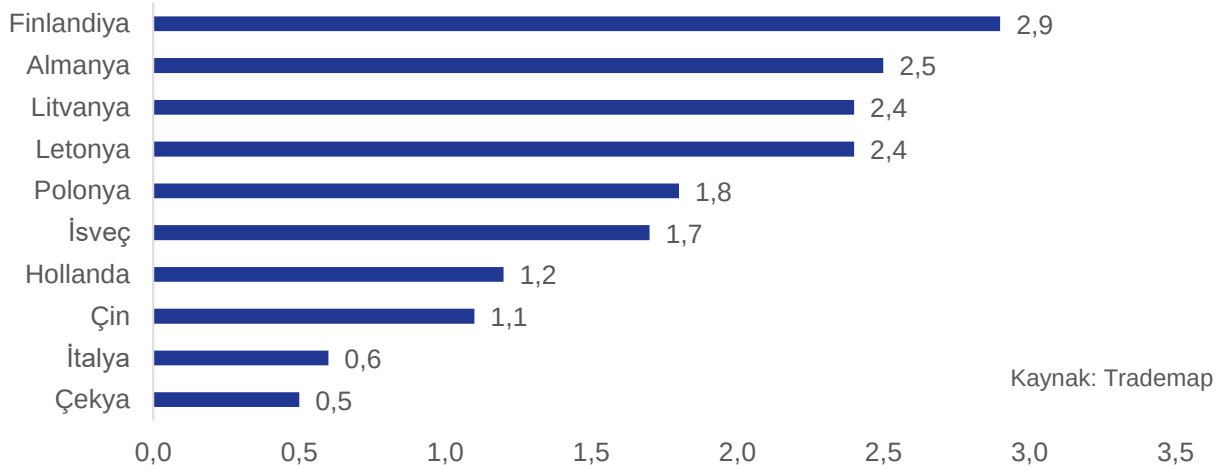
Estonya'nın 2024 yılı ihracatında en büyük payı 3 milyar dolarla Finlandiya almaktadır. Onu 2,1 milyar dolarla Letonya ve 1,7 milyar dolarla İsveç izlemektedir. İhracatın büyük kısmının komşu ülkeler ve Avrupa Birliği üyesi devletlere yöneldiği görülüyor. Almanya ve ABD gibi büyük ekonomilere yapılan ihracat ise daha sınırlı kalmıştır. Bu tablo, Estonya'nın ihracatta bölgesel entegrasyona ve komşu pazarlarla güçlü ilişkilere dayandığını göstermektedir.

Estonya İhracatı-İlk On Ülke
(Milyar USD, 2024)

İthalatta da Finlandiya 2,9 milyar dolarla ilk sırada yer alırken, onu Almanya (2,5 milyar \$), Litvanya ve Letonya (2,4 milyar \$) takip etmektedir. Estonya'nın ithalat yapısında da bölgesel ortaklarının ağırlığı dikkat çekiyor. Çin 1,1 milyar dolarla listede yer alsa da, ithalat genel olarak Avrupa merkezli. Bu durum, Estonya'nın dış ticaretinde coğrafi yakınlık ve AB içi ticaretin belirleyici olduğunu ortaya koymaktadır.

Estonya İthalatı-İlk On Ülke
(Milyar USD, 2024)

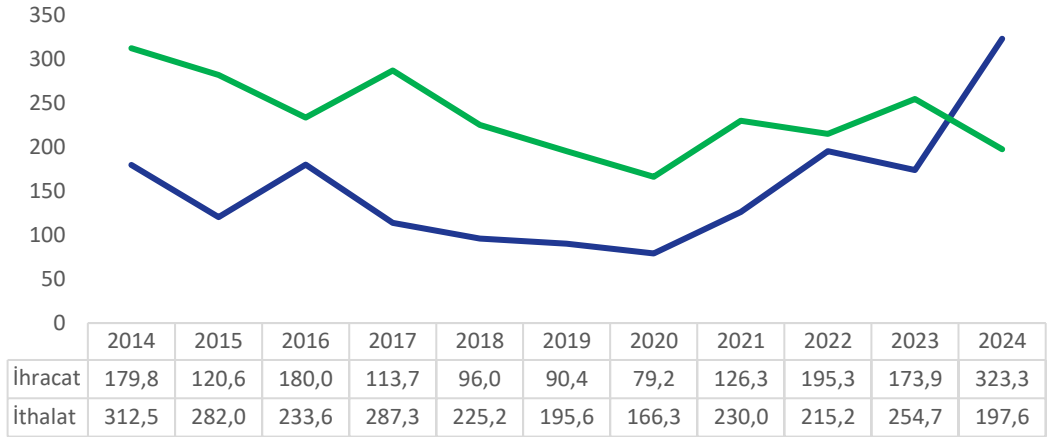

4. TÜRKİYE İLE TİCARET

Türkiye ile Estonya arasındaki dış ticaret verileri, 2014–2024 yılları arasında inişli çıkışlı bir seyir izlemiştir. 2014 yılında Türkiye'nin Estonya'ya ihracatı 179,8 milyon USD seviyesindeyken, takip eden yıllarda belirgin bir düşüş gözlenmiş ve 2020 yılında bu rakam 79,2 milyon USD'ye kadar gerilemiştir. Bu dönemde ihracattaki düşüşte küresel ekonomik belirsizlikler, bölgesel rekabet ve ticaret ağlarındaki değişikliklerin etkili olduğu söylenebilir. Ancak 2021 itibarıyla başlayan toparlanma süreciyle birlikte Türkiye'nin Estonya'ya ihracatı hızla artmış; 2022'de 195,3 milyon USD, 2023'te 173,9 milyon USD olarak gerçekleşmiş ve nihayet 2024'te 323,3 milyon USD'ye ulaşarak on yıllık dönemin en yüksek seviyesine çıkmıştır. Bu dikkat çekici artış, Türkiye'nin Estonya pazarına yönelik ihracat kabiliyetinin arttığını ve ürün çeşitliliğinin bu pazarda karşılık bulduğunu göstermektedir.

Türkiye Estonya Dış Ticareti
(Milyon USD)

Kaynak: TÜİK

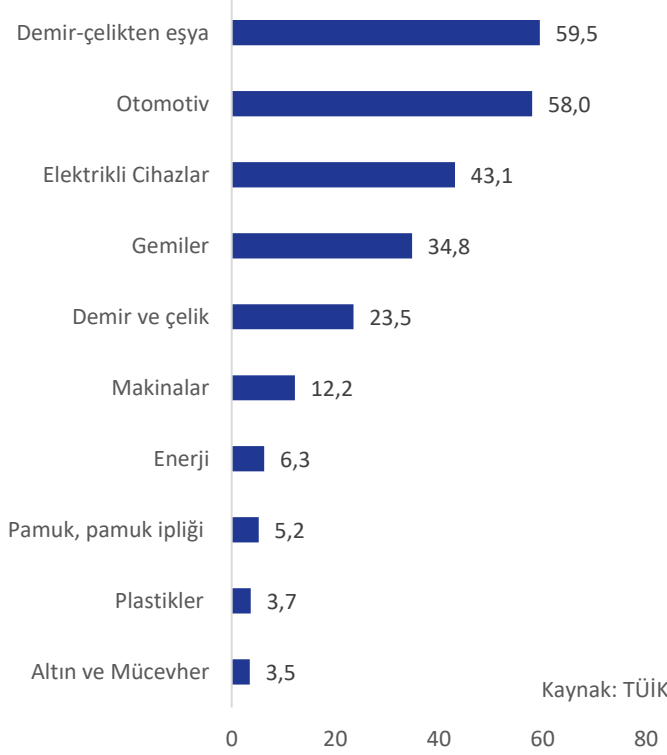
— ihracat — ithalat

Öte yandan Türkiye'nin Estonya'dan yaptığı ithalat 2014 yılında 312,5 milyon USD seviyesindeyken, yıllar içinde dalgalı bir seyir izlemiş ve 2020 yılında 166,3 milyon USD'ye kadar düşmüştür. 2021 ve 2023 yıllarında ithalatta geçici yükselişler görülse de, 2024 yılı itibarıyla ithalat 197,6 milyon USD olarak kaydedilmiştir. Bu gelişmeler sonucunda, 2024 yılında Türkiye, Estonya ile dış ticarete anlamlı bir kırılma yaşayarak net ihracatçı konuma geçmiş ve yaklaşık 125 milyon USD dış ticaret fazlası vermiştir. Bu durum, Türkiye açısından hem cari dengeye olumlu katkı sunmakta hem de bölgesel ticaret ilişkilerinde güçlenen bir pozisyona işaret etmektedir. Estonya'nın dışa açık ve teknoloji ağırlıklı üretim yapısı göz önüne alındığında, Türkiye'nin özellikle sanayi ve yarı mamul ürün gruplarında bu pazardaki varlığını daha da pekiştirmesi mümkündür.

ESTONYA BİLGİ NOTU

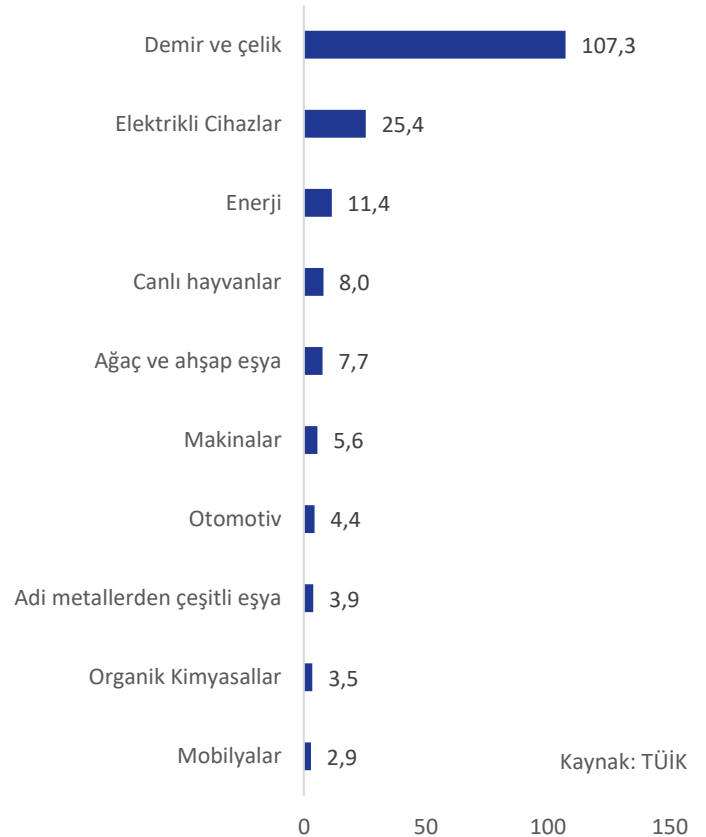
Türkiye'nin Estonya'ya İhracatı
(ÖTS, Milyon USD, 2024)

2024 verilerine göre Türkiye'nin Estonya'ya ihracatında en büyük payı demir-çelikten eşyalar (59,5 milyon USD) ve otomotiv ürünleri (58 milyon USD) oluşturmaktadır. Bunları elektrikli cihazlar, gemiler ve demir-çelik ürünleri takip etmektedir. Bu dağılım, Türkiye'nin sanayi ve taşıma araçları sektöründe rekabetçi bir konumda olduğunu ve Estonya pazarına yüksek katma değerli ürünlerle giriş yaptığını göstermektedir.

Estonya'dan Türkiye'ye yapılan ithalatta ise demir ve çelik kalemi 107,3 milyon USD ile açık ara öne çıkmaktadır. Ardından elektrikli cihazlar, enerji, canlı hayvanlar ve ahşap ürünler gelmektedir. Bu tablo, Türkiye'nin bazı sanayi hammaddeleri ve enerji gibi stratejik ürünlerde Estonya'ya bağımlı olduğunu, buna karşılık ithalatın daha az çeşitlilik gösterdiğini ortaya koymaktadır.

Türkiye'nin Estonya'dan İthalatı
(ÖTS, Milyon USD, 2024)

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office No: 4
B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

www.deik.org.tr • info@deik.org.tr

[Twitter](#) [Instagram](#) [LinkedIn](#) [YouTube](#) [Facebook](#) /deikiletisim | www.deik.org.tr